

شماره صفحه: ۱	بسمه تعالی	تعداد صفحات: ۳
نام درس: فارسی (۳)	اداره کل آموزش و پرورش	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
پایه:		تاریخ امتحان:
رشته:		ساعت:
نام و نام خانوادگی:	مدیریت آموزش و پرورش	شماره داوطلب:
نام دبیر:	ترم اول	نمره با عدد و حروف:
		
ردیف	تذکر: پاسخ سوالات را با خودکار مشکی یا آبی زیر هر سؤال بنویسید.	
	قلمرو زبانی: (۷/۵ نمره)	
۱	معنی هر یک از واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) گر بدین حال تو را محتسب اندر بازار بیند، بگیرد و <u>حد</u> زند. ب) <u>سریر</u> مُلک، عطا داد کردگار تو را پ) من ز عشقت با همه دردی که دارم <u>ناگزیرم</u> ت) <u>طاق</u> پذیر است عشق، جفت نخواهد حریف	
۲	در بیت‌های زیر تفاوت معنایی واژه دستور را بررسی کنید. الف) چه نیکو گفت با جمشید <u>دستور</u> / که با نادان نه شیون باد و نه سور ب) گر ایدونک <u>دستور</u> باشد کنون / بگوید سخن پیش تو رهنمون	
۳	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) واصفان حلیه جمالش به تحیر (منسوب - منسوب). ب) گفت از (بهر - بحر) غرامت جامه‌ات بیرون کنم.	
۴	در گروه کلمه‌های زیر، دو مورد غلط املایی وجود دارد. درست هر یک را بنویسید. دم سطوران - مردم نحس - اختر سعد - مار غاشیه - چریغ آفتاب - سوء هاضمه - طیلسان آبی - احکام شرعیه	
۵	نوع حذف (به قرینه لفظی و معنوی) را در هر مورد تعیین کنید. الف) بنده همان به که ز تقصیر خویش / عذر به درگاه خدای آورد ب) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمت شکری واجب.	
	ادامه سؤالات در صفحه دو	

شماره صفحه: ۲		فارسی (۳)
۶	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را در عبارت زیر بنویسید. « <u>آن شب</u> نیز من خود را بر روی بام خانه گذاشته بودم و به <u>نظاره آسمان</u> رفته بودم.»	۰/۵
۷	در هر عبارت، معین کنید فعل مشخص شده، از کدام نوع است؟ الف) گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن جا <u>شویم</u> » (اسنادی - غیر اسنادی) ب) ریشه‌های ما به آب / شاخه‌های ما به آفتاب می‌رسد / ما دوباره سبز می‌ <u>شویم</u> . (اسنادی - غیر اسنادی)	۱
۸	وابسته وابسته را در هر یک از جملات زیر مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. الف) قلب آن کویر: ب) هوای نسبتاً پاک:	۱
۹	در عبارت «هر کسی از ظن خود شد <u>یار من</u> / از درون من نجست اسرار من»: الف) نقش دستوری گروه اسمی مشخص شده را بنویسید. ب) یک ترکیب وصفی بیابید.	۱
	قلمرو ادبی: (۴ نمره)	
۱۰	در بیت «همچو نی زهری و تریاکی که دید؟ / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟»: الف) آرایه تضاد میان کدام واژه‌ها برقرار است؟ ب) تشبیه موجود در بیت را نشان دهید.	۱
۱۱	در هر یک از بخش‌های مشخص شده، کدام آرایه ادبی دیده می‌شود؟ الف) نی حریف هر که از یاری برید / پرده‌هایش پرده‌های ما درید ب) در دفتر زمانه <u>فتد</u> نامش از <u>قلم</u> / هر ملّتی که مردم صاحب‌قلم نداشت	۱
۱۲	در هر مورد، آرایه درست را از کمانک مقابل بیت، انتخاب کنید. الف) دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند (کنایه - اسلوب معادله) ب) پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته‌جان، شنو یکی پند (استعاره - متناقض‌نما)	۱
۱۳	نام صاحب هر اثر را از کمانک رو به روی آن انتخاب کنید. الف) تمهیدات (مولوی - عین القضاة همدانی) ب) کویر (شریعتی - شفیعی کدکنی)	۱
ادامه سوالات در صفحه سه		

	شماره صفحه: ۳	فارسی (۳)
	قلمرو فکری: (۵/۸ نمره)	
۴	<p>معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف) یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده.</p> <p>ب) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق</p> <p>پ) حیات از عشق می‌شناس و ممات بی‌عشق می‌یاب.</p> <p>ت) بفکن ز پی این اساسِ تزویر / بگسل ز هم این نژاد و پیوند</p>	۱۴
۱	<p>عبارت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد؟</p> <p>«من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گل‌دسته سرو / من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف می‌خوانم / پی قد قامت موج»</p>	۱۵
۱	<p>در بیت زیر منظور از «سوخته‌جان» چه کسی است؟</p> <p>«پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته‌جان شنو یکی پند»</p>	۱۶
۰/۵	<p>در بیت زیر، منظور از «مردم صاحب‌قلم» چیست؟</p> <p>«در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملّتی که مردم صاحب‌قلم نداشت»</p>	۱۷
۱	<p>مفهوم کدام بیت بیانگر این موضوع است که: «ظاهر آینه باطن است»؟</p> <p>الف) سرّ من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست ☐</p> <p>ب) نی حدیث راه پر خون می‌کند / قصّه‌های عشق مجنون می‌کند ☐</p>	۱۸
۱	<p>بیت زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟</p> <p>«گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست»</p> <p>سر بلند باشید.</p>	۱۹